

Anders Fogh Rasmussens nytårstale

Taler

Anders Fogh Rasmussen
Statsminister

Dato

1. januar 2002

Sted

Marienburg

God aften – og godt nytår!

Det er første gang, at jeg som ny statsminister henvender mig til den danske befolkning på årets første dag. Jeg vil gerne benytte lejligheden til at sige tak for den venlighed, jeg har mødt i den korte tid, jeg nu har været statsminister. Jeg vil gøre mit yderste for at leve op til den tillid, der er vist mig.

I aftes tog vi afsked med det gamle år. 2001 vil til alle tider blive husket for den forfærdelige terroraktion mod New York og Washington.

Den 11. september var en dag, hvor den brutale virkelighed overgik selv de værste fantasier. Det gjorde ondt at se dette angreb på hjertet af den nation, som hele den frie verden skylder så meget.

USA er udpeget som fjende af alverdens terrorgrupper. Det er ikke tilfældigt. For USA repræsenterer alt det, som religiøse fanatikere og herskesyge tyranner frygter og foragter. Det amerikanske samfund er bygget på idéerne om personlig frihed, demokrati, menneskerettigheder og religiøs tolerance.

I hele den vestlige verden har vi bygget vore samfund op på tilsvarende værdier. Det er de principper og værdier, som har gjort det muligt at løfte vor del af civilisationen fra fattigdom til velstand.

Det er disse værdier, vi nu skal værne og forsvare.

Vi skal kompromisløst bekæmpe terrorismen. Og den kamp mod det onde skal USA ikke stå ene om.

Danmark har sagt ja til en amerikansk anmodning om militær bistand i Afghanistan. Regeringen er også parat til at bidrage til en FN-støttet fredsstyrke i Afghanistan. Det betyder, at Danmark sender soldater og fly til Afghanistan her i begyndelsen af det nye år. Jeg er stolt over, at Danmark kan yde en indsats. Og til jer, der skal afsted, siger jeg: Vi tænker på jer. Vi er taknemmelige over, at I på denne måde gør en indsats for jeres land og for frihed og fred i verden.

Jeg sender også mange tanker til danske soldater og politifolk i Bosnien, Kosovo, Makedonien og andre af verdens brændpunkter. I gør en stor indsats for at sikre freden. I gør Danmark ære. Og I er med til at vise, at også et lille land kan gøre en forskel.

I det nye år vil mange øjne være rettet mod Danmark. Den 1. juli overtager Danmark formandskabet i EU. Det bliver en historisk udfordring. Det bliver Danmarks opgave at lede forhandlingerne om udvidelsen af EU. Målet er at beslutte optagelse af alle de central- og østeuropæiske lande, der er klar. Det skal ske på topmødet i København til december.

Ved at give landene i Central- og Østeuropa det sidste skub fremad, kan vi åbne for en lys og lovende fremtid. Det er også i vor egen interesse. Når vi handler med dem, handler de med os.

Til syvende og sidst handler udvidelsen dog ikke om tegnebogen, men om sikkerheden.

Ved at få de nye demokratier med i EU skaber vi et helt og udelt Europa. Det er gennem et stadig tættere samarbejde, mere handel over grænserne og mere kendskab til hinandens historie og kultur, at vi bedst sikrer friheden og freden.

Vi skal gribe denne historiske chance. Vi skal sætte nye mål for det 21. århundrede.

Det gamle århundrede, det 20. århundrede, var præget af klassekamp, folkemord, undertrykkelse, verdenskrige. Det var århundredet for de totalitære ideologier. Totalitære ideologier, i hvis navn mennesker blev undertrykt og dræbt for en påstået højere sag. Det var kollektivismens århundrede. Systemernes århundrede.

Lad os gøre det 21. århundrede til frihedens århundrede – præget af samarbejde, fred og respekt for det enkelte menneskes liv.

Lad os også sætte nye mål for udviklingen af det danske samfund.

Vi brugte det 20. århundrede til at bygge den danske velfærdsstat. Nu skal vi udvikle den til et moderne velfærdssamfund, som passer til mennesker, der lever i det 21. århundrede.

Kernen i velfærdssystemet er, at samfundet har påtaget sig ansvaret for at løse en række opgaver. Det skal vi bevare.

Men det nye skal være, at vi forener det fælles ansvar med en personlig frihed til selv at vælge mellem forskellige løsninger.

Vi har et fælles ansvar for, at vore ældre får ordentlig hjælp og pleje. Men den enkelte skal selv have lov at vælge hvordan. Derfor skal de ældre have frit valg af hjemmehjælp, plejehjem og plejeboliger.

Vi har et fælles ansvar for, at de syge får den bedst mulige behandling. Men patienterne skal have frit valg. De skal ikke stå på venteliste i måneder. Hvis de offentlige sygehuse ikke kan klare opgaven inden for to måneder, skal patienten have ret til at vælge et privat hospital eller et hospital i udlandet uden, at det koster patienten en krone.

Frihed indebærer også et ansvar. En dansk filosof, K.E. Løgstrup, har kaldt det ”den etiske fordring”. Den enkelte har aldrig med et andet menneske at gøre uden, at han holder noget af dets liv i sin hånd, formulerer Løgstrup det. Med andre ord: Vi har et ansvar over for medmennesket.

I særlig grad har vi et ansvar for de mennesker, som er de mest udsatte i vort samfund: De hjemløse, misbrugerne, de sindslidende.

Vi skal gøre mere for at hjælpe de grupper, som har svært ved at finde fodfæste i samfundet og på arbejdsmarkedet. Ikke ved at gøre dem til hjælpeløse klienter. Men ved at udvikle de værdier og stærke sider, som er i ethvert menneske.

Ansvar for medmennesket er ikke at gøre sig til det andet menneskes formynder. Ansvar for medmennesket er ikke at tage selvstændigheden fra ham eller hende.

Tværtimod er ansvar for medmennesket at udvikle hans eller hendes selvstændighed, personlighed og selvrespekt.

I det nye velfærdssamfund skal frihed og fællesskab gå hånd i hånd. På denne måde vil vi sikre, at forandring og tryghed går hånd i hånd.

Vi går ind til det nye i fremtiden med det bedste fra fortiden. Fremtiden er ikke en fare, vi skal frygte, men en udfordring, vi skal udnytte.

Den nye regering vil vise fordomsfri ledelse. Vi ønsker velfærd, der virker. Det afgørende er ikke, om den nødvendige hjælp og service kommer fra det offentlige eller fra private. Det afgørende er, at vi får noget ordentligt for skattekroneerne.

Vi er ikke bange for at ryste posen og se, om ikke noget kan gøres bedre og anderledes end i dag.

Vi har ingen ideologiske blokeringer. Vi er ikke bundet af snævre interesser eller hensyn til bestemte grupper.

Vi vil sætte mennesket før systemet. Den enkelte skal have større frihed til at forme sit liv. Vi vil gøre op med stive systemer, umyndiggørelse og ensretning.

Vi tror på, at mennesker er bedst til selv at vælge. Vi behøver ikke eksperter og smagsdommere til at bestemme på vore vegne.

I de senere år er der ved knopskydning skudt et sandt vildnis af statslige råd og nævn og institutioner op over alt. Mange af dem har udviklet sig til statsautoriserede smagsdommere, som fastslår, hvad der er godt og rigtigt på forskellige områder.

Der er tendenser til et eksperttyranni, som risikerer at undertrykke den frie folkelige debat. Befolkningen skal ikke finde sig i løftede pegefingre fra såkaldte eksperter, der mener at vide bedst. Eksperter kan være gode nok til at formidle faktisk viden. Men når vi skal træffe personlige valg, er vi alle eksperter.

Regeringen vil fjerne overflødige råd og nævn og institutioner. Det bliver en meget omfattende sanering. Vi vil rydde op i dette mellemlag, som tapper

ressourcer og fjerner opmærksomhed fra det væsentlige.

Det vil helt sikkert udløse et ramaskrig fra de berørte. Men det mest nødvendige er at sikre penge til sygehusene, de ældre og andre kerneydelser. Så må mindre vigtige formål vige.

Et moderne velfærdssamfund bygger på et rummeligt fællesskab. Et fællesskab, hvor der er plads til personlig udfoldelse.

Jeg kan bruge et billede fra naturen. Hvis et træ står indeklemmt i skygge og savner lys, bliver det sært forkrøblet og saftløst. Jo mere plads og lys, træet får, desto flottere og rankere står det, og desto mægtigere folder grene og blade sig ud.

Hvis det enkelte menneske står indeklemmt i skygge og savner frihed, udfordringer og ansvar, bliver det mismodigt, viljeløst og initiativfattigt.

Jo mere frihed, udfordring og ansvar vi mennesker får, desto mere stoute og selvstændige bliver vi, og desto bedre kan vi udfolde og udnytte vore evner til gavn for hele fællesskabet.

Lad os udvikle dette rummelige fællesskab, hvor det enkelte menneske får lov at blomstre.

Nu vil regeringen skabe rammerne. Men rammerne skal fyldes ud af hver enkelt

dansker. Det er ikke alt, vi kan klare med lovgivning.

Velstand kommer ikke fra statens gavmildhed, men fra menneskers arbejdsomhed.

Velfærd kommer ikke fra politikernes lyst til at fordele værdier, men fra borgernes evne til at frembringe værdier.

Fremskridt er ikke noget, en regering kan trylle frem. Det er noget, vi mennesker selv kan skabe – hvis vi får frihed til det.

Lad os skabe den fornyelse, som kan løfte det danske samfund frem mod nye mål.

Godt nytår!

Kilde

stm.dk

Kildetype

Dokumentation på online medie

Tags

Nytårstale, Udvalgte nytårstaler fra statsministre, Venstre

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/anders-fogh-rasmussens-nytaarstale-2002>